

URKUYÖ JA AARIA 1986–2015

1986 Urkuyö alkaa

Urkuri, kuoronjohtaja ja Kanta-Espoon seurakunnan kanttori Matti Vainio aloitti Urkuyö-nimisen yökonserttisarjan Espoon vanhassa kirkossa – idean myöhäisillan urkukonserteille hän sai Keski-Euroopasta.

”Minulla on tarkoitus luoda näistä yökonserteista todellisia tunnelmatilaisuuksia tässä muutenkin niin kauniissa historiallisessa miljöössä.” (Matti Vainio Länsiväylä-lehden haastattelussa 21.5.1986)

1987 Urkuyö ja Aaria

Konsertit muuttuivat laulumusiikin ja urkumusiikin yhteiseksi tapahtumaksi, kun esiintymään kutsuttiin urkureiden ohella myös laulajia jokaiseen konserttiin.

Monipuolinen festivaali

Konserttisarja laajeni vähitellen monipuoliseksi kesäfestivaaliksi, kun mukaan tulivat kuorot, lauluyhtyeet, pianistit ja muut instrumentalistit sekä erilaiset soitinkokoonpanot. Laulu- ja urkumusiikin pysyessä ytimessä festivaalilla on kuultu ja nähty myös suuria kuoro-orkesteriteoksia, kuten Bachin *h-mollimessu* ja Mozartin *Requiem*, kirkkodraamaa, mm. Kari Tikan kirkko-ooppera *Tuuli puhaltaa missä tahtoo* (2011), ja poikkitaiteellisia esityksiä, mm. Tanssiteatteri Raatikon *Enkelten tanssi* (1994). Lisäksi on saatu kuulla ortodoksisia säveliä Uspenskin katedraalin mieskuoron ja tenori Nicolai Geddan vieraillessa festivaalilla useana vuonna, kansanmusiikkia sekä jazz- ja etnomusiikkia.

1992 yhdistyksen perustaminen

Urkuyö ja Aaria ry perustettiin 1992, minkä jälkeen yhdistys on vastannut konserttien järjestämisestä. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajina ovat toimineet Matti Vainio, Peter Lindroos, Heikki Siukola, Ekku Peltomäki, Hannu Norjanen, Marianne Sundroos ja Kai Vahtola. Toiminnanjohtajia ovat olleet Outi Raudaskoski, Jaakko Haapaniemi ja Tiina Rissanen.

2004 Finland Festivalsin jäseneksi

Urkuyö ja Aaria otettiin Suomen parhaat festivaalit kokoavan Finland Festivals ry:n jäseneksi.

Taiteelliset johtajat

1986–2005 Matti Vainio, urkuri ja kuoronjohtaja

2005–2011 Kari Tikka, kapellimestari ja säveltäjä

2011– Hannu Norjanen, kapellimestari, kuoronjohtaja ja urkuri

Yhteistyökonsertteja

Suomen Kansallisooppera – vierailukonsertteja vuodesta 1997, vuosittain 2012–2015, vuonna 2001 Kari Tikkanen Luther-oopperan esitykset yhteistyössä Urkuyö ja Aarian kanssa

Tapiola Sinfonietta – vierailut festivaalilla vuodesta 1993 johtajanaan mm. John Storgårds, Santtu-Matias Rouvali ja Tuomas Hannikainen

Konsertteja yhteistyössä myös mm. KuoroEspoon ja Musikinstitutet Kungsvägenin kanssa.

Festivaalin tilauksia

Timo-Juhani Kyllönen – *Lux Aeterna* (1995), *Konsertto uruille, lyömäsoittimille ja jousille* (2014), *Missa Festiva op. 78* (2008, Espoon 550-juhlavuoden kunniaksi)

Kari Tikka – *Kuninkaantien messu* (2005, 20. juhlavuoden tilaus)

Valoteos

Ekku Peltomäen valoteos *Kirkko ja maa* valaisi kirkon ympäristöä päätöskonsertin yhteydessä vuosina 1991–2005. Valoteoksen tukijoina olivat Espoon Sähkö, E.ON. ja Helsingin Energia.

Erikoiskonsertteja

Muistokonsertit – Kim Borg (2001), Tauno Äikää (2008)

Taneli Kuusiston 100-vuotisjuhlakonsertti (2005)

Timo-Juhani Kyllösen sävellyskonsertti (2003)

Joulukonsertit Espoon tuomiokirkossa ja Johanneksenkirkossa (2005)

Esiintyjä vuosien varrelta

Urkuyö ja Aariassa on esiintynyt 1986–2015 yhteensä lähes 600 taiteilijaa ja kokoonpanoa. Tähän on listattu muutamia vuosien varrelta. Koko esiintyjälistan löydät festivaalin kotisivuilta www.urkuyofestival.fi.

Urkureita

Kalevi Kiviniemi, Tapio Tiitu, Kari Jussila, Harri Viitanen, Guy Bovet, Kaj-Erik Gustafsson, Ville Urponen, Markus Malmgren, Jan Lehtola, Kaisa-Leena Harjunmaa-Hannikainen, Pauli Pietiläinen

Naislaulajia

Dilbèr, Taru Valjakka, Soile Isokoski, Johanna Rusanen-Kartano, Anna-Kristiina Kaappola, Monica Groop, Tuuli Lindeberg, Tove Åman, Essi Luttinen, Anu Komsu, Camilla Nylund

Mieslaulajia

Jaakko Ryhänen, Jorma Hynninen, Walton Grönroos, Nicolai Gedda, Esa Ruuttunen, Heikki Siukola, Peter Lindroos, Johann Tilli, Martti Wallén, Matti Salminen, Tommi Hakala, Gabriel Suovanen, Tuomas Katajala, Ville Rusanen

Pianisteja

Ilkka Paananen, Marita Viitasalo, Risto Lauriala, Kristian Attila, Maija Weitz, Gustav Djupsjöbacka

Kuoroja ja lauluyhteitä

Tapiolan Kamarikuoro, Musiikkitalon Kuoro, Candomino, Uspenskin katedraalin mieskuoro, Dominante, Key Ensemble, Rajaton, Lumen valo

Orkestereita ja yhtyeitä

Tapiola Sinfonietta, Suomen Kansallisoopperan orkesteri, Helsingin barokkiorkesteri, Kamariorkesteri Soli Deo Gloria, Suomalainen barokkiorkesteri, Opus X, Kansanmusiikkiyhtye Tallari, Kaartin Soittokunta

Muita esiintyjä

Aale Lindgren, oboe; Erkki Rautio, Seeli Toivio, sello; Jaakko Kuusisto, Pekka Kuusisto, viulu; Jouko Harjanne, trumpetti; Kari Kriikku, klarinetti; Laura Hynninen, Andrew Lawrence-King, harppu; Juhani Aaltonen, Jukka Perko, saksofoni; Veikko Sinisalo, lausunta; Minna Tervasmäki, Alpo Aaltokoski, tanssi

Lehdistä poimittua

"Kesä tulee urkuöiden myötä" (Länsiväylä, 9.6.1996)

"Urkuyö ja aaria: vetävä yhdistelmä!" (Veijo Murtomäki, Helsingin Sanomat 26.8.1989)

"Espoossa voi kesäiltoina keskittyä kuulemaan hyvää musiikkia" (Seurakuntasanomat 7.6.1989)

"Tähtiä yössä urkujen säestyksellä" (Länsiväylä 21.5.1997)

"Täällä oli hyvä laulaa!" (Soile Isokoski, Seurakuntasanomat 8.7.1987)

"Musiikki lumoo öisessä kirkossa" (Alueuutiset 6/2001)